

Hva innebærer endringene i IIA-standardene?

Torsdag 12. januar 2017, 15.00 – 17.00 - BI Nydalen

Innlegg på IIA Norge sitt medlemsmøte

Uavhengig leverandør innenfor:

- Internrevisjonstjenester
 - Rådgivning/ consulting
 - Kvalitetsvurderinger – gjennomføring av og forberedelse
 - Risikostyring
 - Strategi- og planprosesser
 - Styreprofesjonalisering/ Styreverv
 - Undervisning, kurs og foredrag
-

Trygve Sørli – Eier

CIA, CCSA, CRMA, Dipl.IR, CISA

Statsautorisert revisor, siviløkonom, MBA, MBM

Mobil: 913 47 013

Epost: TS@TSorlie.no

WEB: www.TSorlie.no

Agenda:

- * Litt om IIA
- * ”Ny” IPPF
- * Formål og kjerneprinsipper for internrevisjonsaktiviteten
- * Hva skjer med IPPF fremover
- * Nye og endrede standarder med virking fra 01.01.2017
- * Spørsmål

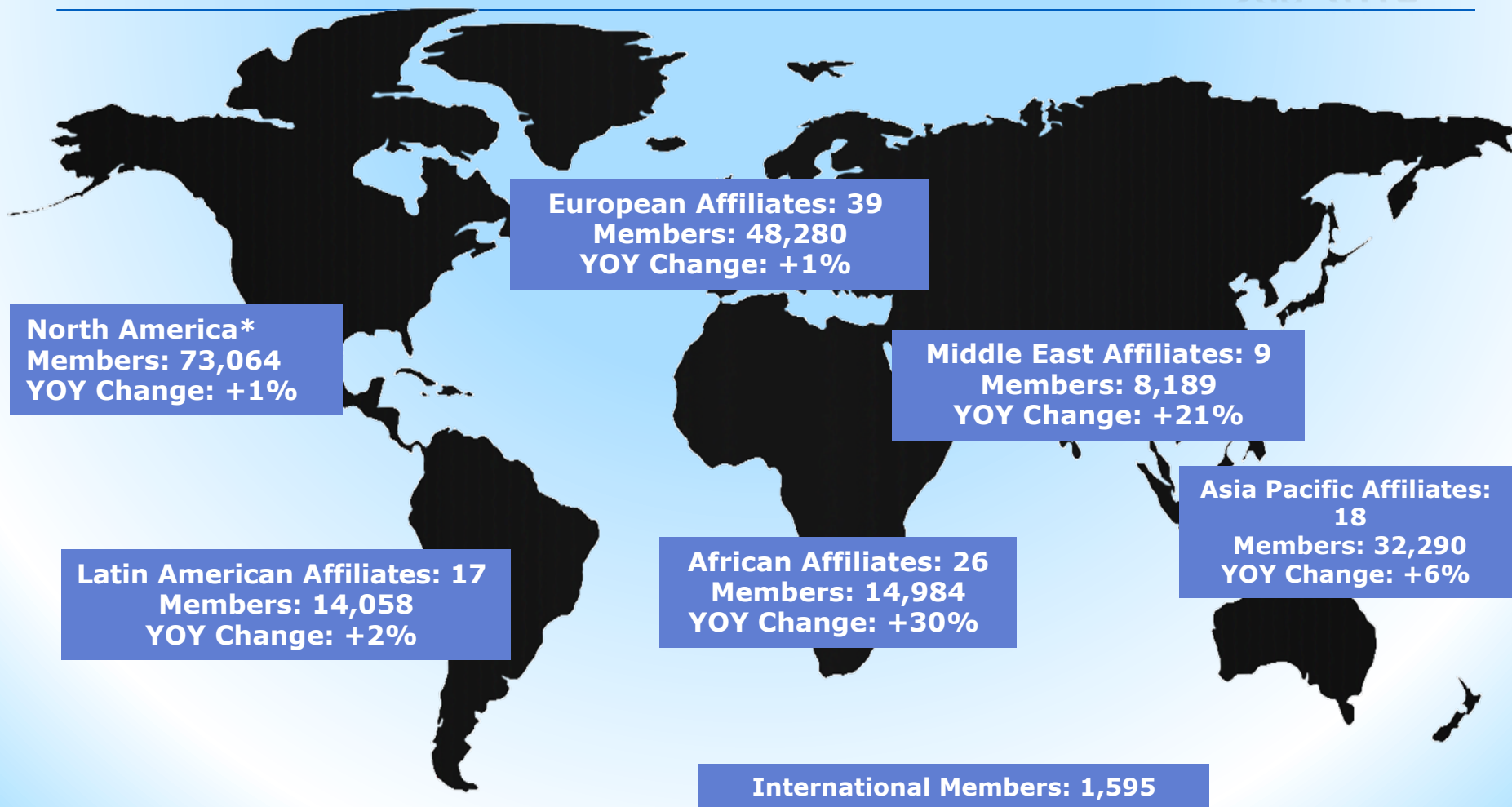
Region	Members	PCT
North America	74,005	39%
Europe	49,093	26%
Asia Pacific	32,914	17%
Latin America	14,613	7%
Africa	12,627	6%
Middle East	7,468	4%
International Members	1,605	1%
Total Membership	192,325	

Members By Region

Sep 2016

**North America includes US, Canada and chapters in Caribbean
YOY Growth from Sep 2015 – Sep 2016*

Global Certifications & Qualifications

June 2016

GLOBAL DATA

CIA: 142,283

CRMA: 14,691

CCSA: 7,174

CFSA: 6,632

CGAP: 4,758

QIAL: 530

CIA Growth
Globally
Almost 40%
Since 2011

“Ny” IPPF!

International
Professional
Practices
Framework

INTERNREVISJONENS FORMÅL (Mission)

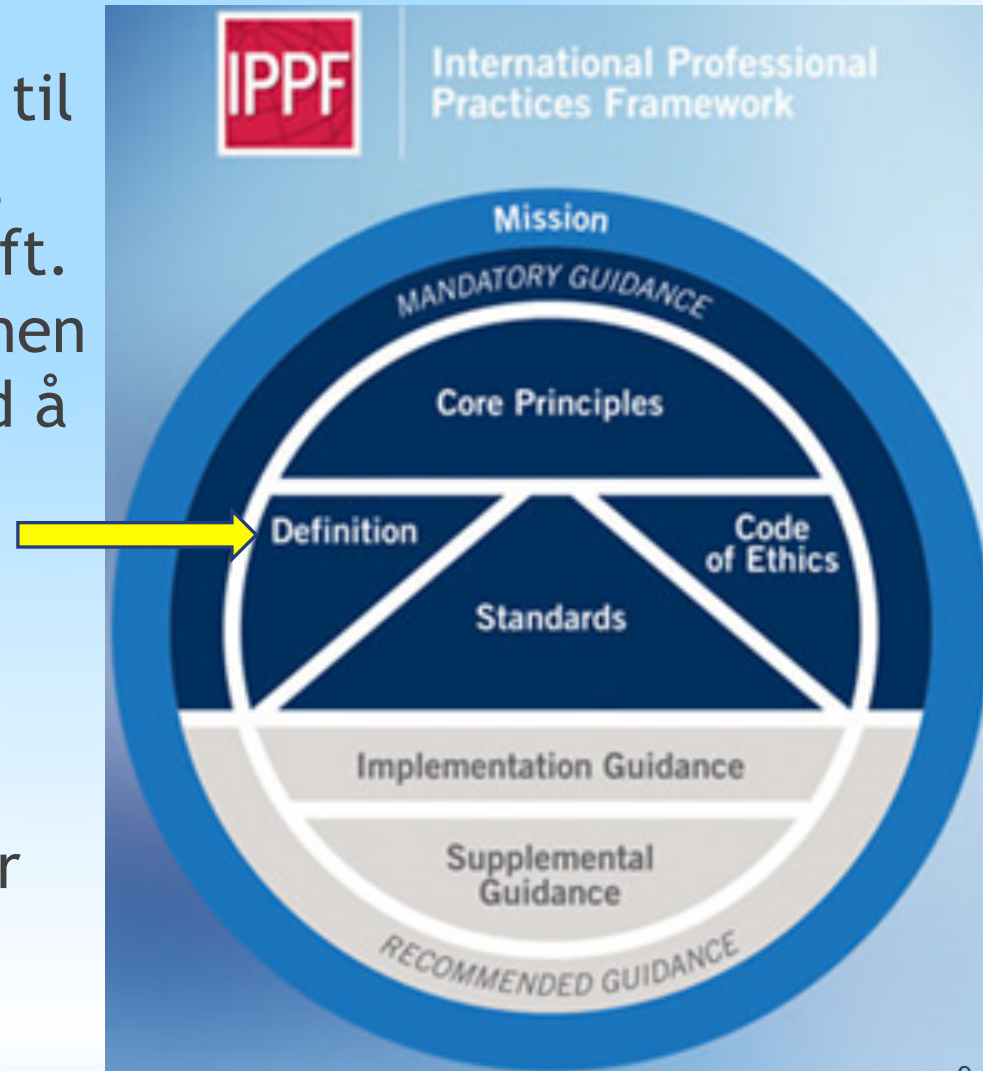
Å fremme og beskytte organisasjonens verdier gjennom å gi risikobaserte og objektive bekreftelser, råd og innsikt.

Internrevisjon er en uavhengig, objektiv bekreftelses- og rådgivningsaktivitet som har til hensikt å tilføre merverdi og forbedre organisasjonens drift. Den bidrar til at organisasjonen oppnår sine målsetninger ved å benytte en systematisk og strukturert metode for å evaluere og forbedre effektiviteten og hensiktsmessigheten av organisasjonens prosesser for risikostyring, kontroll og governance.

12.01.2017

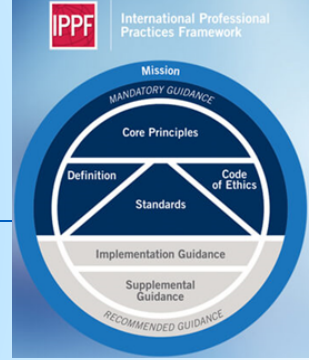
KJERNEPRINSIPPER FOR PROFESJONELL UTØVELSE AV INTERNREVISJON

Alle kjerneprinsippene må være gjeldende og fungere etter sin hensikt, både for internrevisor og internrevisjonsfunksjonen, for at en internrevisjon skal vurderes som effektiv og hensiktsmessig. Hvordan kjerneprinsippene blir oppfylt vil variere fra organisasjon til organisasjon. Manglende evne til å rette seg etter enkelte prinsipper kan indikere at internrevisjonsaktiviteten ikke er så effektiv og hensiktsmessig i å oppnå internrevisjonens formål som den kunne ha vært.

De ti kjerneprinsippene:

- * Har og synliggjør integritet.
- * Har og synliggjør kompetanse og tilbørlig faglig aktsomhet.
- * Er objektiv og fri for utilbørlig påvirkning (uavhengig).
- * Tilpasser seg organisasjonens strategier, mål og risikoer.
- * Er hensiktsmessig posisjonert organisasjonsmessig og har de riktige ressurser.
- * Har og synliggjør kvalitet og kontinuerlig forbedring.
- * Kommuniserer virkningsfullt.
- * Gir risikobaserte bekreftelser.
- * Er innsiktsfull, proaktiv og fremtidsfokusert.
- * Fremmer forbedring i organisasjonen.

Hva skjer med IPPF fremover?

- * Implementation Guides erstatter Practice Advisories - kommer fortløpende
- * Nye oppdaterte Standarder med virkning fra 1 januar 2017:
 - * IASB har mappet prinsippene mot standardene (inklusive de etiske reglene) og standardene mot prinsippene - Konklusjon: det er ingen herreløse prinsipper
 - * Ord og presiseringer i prinsippene innarbeides i standardene
 - * Mye av endringene er presiseringer og tydeliggjøring
 - * Endringene er ment å drive en økt profesjonalisering

IIASB har arbeidet med endringene siden standardene sist ble endret med virkning fra 1. januar 2013. Det ble avholdt en **90-dager internasjonal høring** som startet 1. februar 2016 og sluttet 30. april 2016.

Høringen var tilgjengelig i en rekke språk via en online undersøkelse.

Mai–September, 2016

IIASB evaluerte resultatet av høringen og kommentarene og vurderte mulige forandringer i de foreslåtte endringene og godkjente den endelige versjonen av de endrede standardene.

Endringene blir godkjent av "International Practice Framework Oversight Council" og IIA publiserte de endrede standardene 1. oktober 2016.

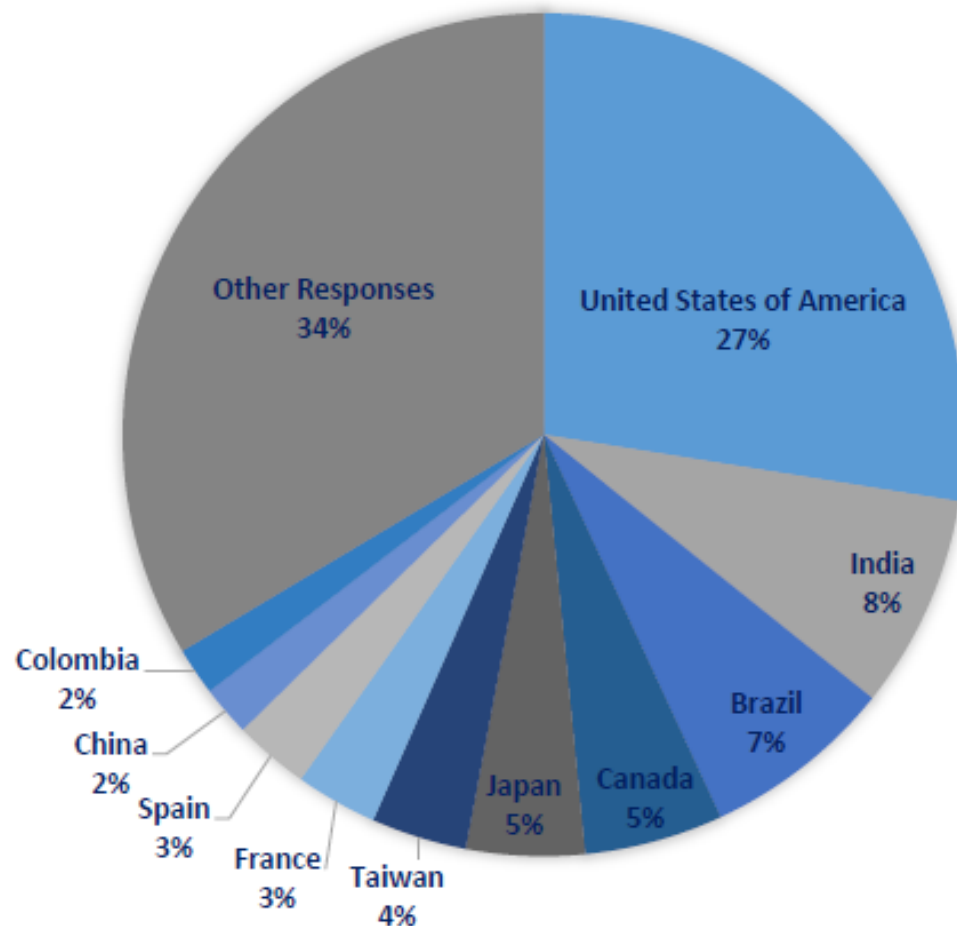

De endrede standardene gjelder fra 1. januar 2017.

Global tilbakemelding

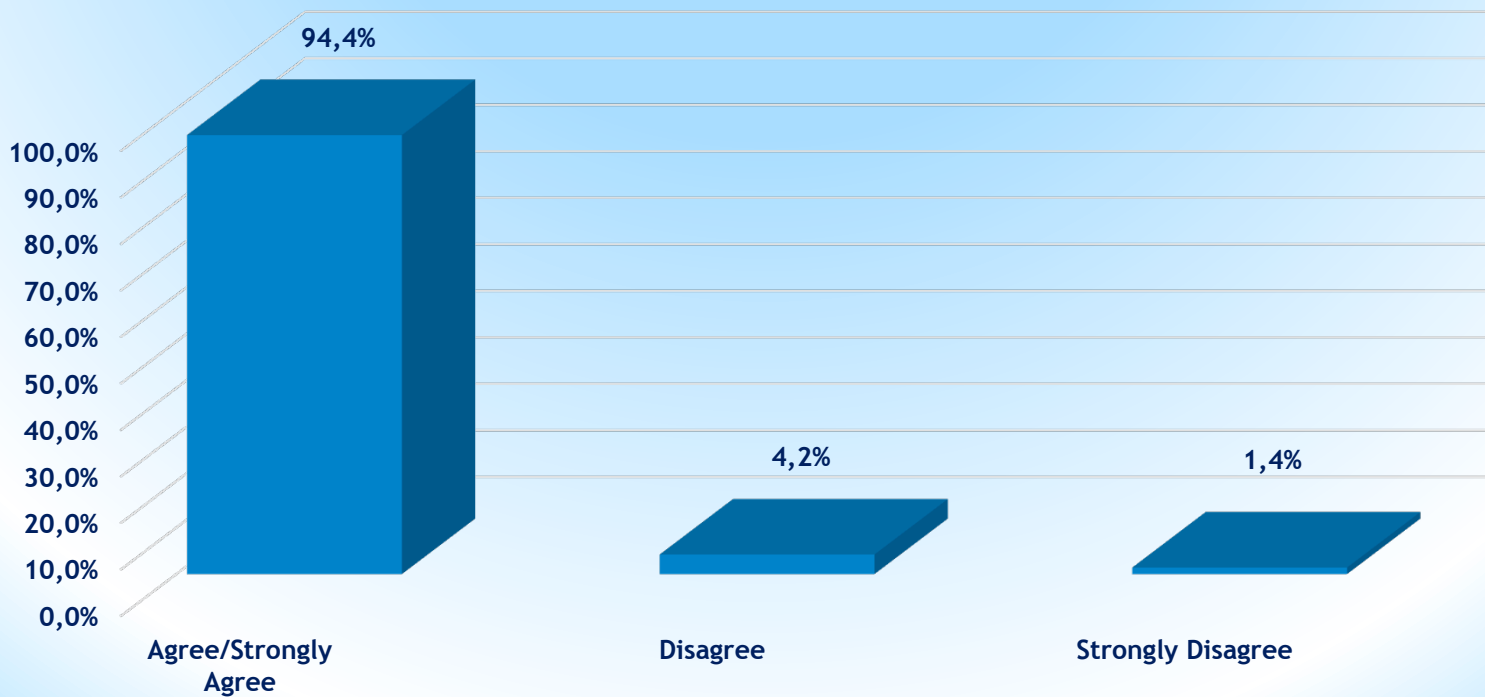
- * 1,144 tilbakemeldinger på undersøkelsen.
- * 76 institutter er representert.

Oppsummert resultat av høringen

Overveldende enighet på tvers av 42 spørsmål i undersøkelsen relatert til de foreslåtte endringene av standarden

2013

2015

2017

Oversikt over IIA Standardene

Egenskapsstandarder:

- Formål, fullmakter og ansvar.....(1000)
- Organisasjonsmessig uvahengighet.....(1100)
- Faglig dyktighet og tilbørlig faglig aktsomhet.....(1200)
- Program for kvalitetssikring og forbedring(1300)

Utøvelsesstandarder:

- Ledelse av internrevisjonen.....(2000)
- Arbeidets art.....(2100)
- Oppdragsplanlegging.....(2200)
- Utførelse av oppdraget.....(2300)
- Rapportering av resultater.....(2400)
- Overvåking av framdrift.....(2500)
- Rapportering av aksept av risikoer.....(2600)

Implementeringsstandarder utvider egenskaps- og utøvelsesstandardene ved å angi kravene som gjelder ved bekreftelsestjenester (A) eller rådgivningstjenester (C).

Standards

- **Bruk av "må" og "bør".**
- *Standardene* benytter ordet «må» for å angi et ubetinget krav og ordet «bør» der hvor overensstemmelse er forventet, med mindre **det foreligger** omstendigheter hvor bruk av profesjonell faglig vurdering rettferdiggjør fravikelse.

Oversikt over endringene i standarden

Endringene introduserer to nye standarder:

- * **1112** - Som omhandler siktingstiltak i situasjonen når revisjonssjefen blir bedt om å påta seg roller ut over internrevisjon
- * **1130.A3** - Som omhandler forutsetninger for at internrevisjonen kan utføre bekreftelsestjenester på områder den tidligere har gitt rådgivning for ikke å svekke objektiviteten til internrevisjonsfunksjonen.

Oversikt over endringene i standarden

Endringer bedrer sammenhengen mellom standardene, kjerneprinsippene og internrevisjonens formål:

- * Det er foretatt en rekke endringer i standardene for å få en bedre sammenheng mellom standardene, kjerneprinsippene og internrevisjonens formål.
- * Det er særlig de to kjerneprinsippene ” Tilpasser seg organisasjonens strategier, mål og risikoer” og ” Er innsiktsfull, proaktiv og fremtidsfokusert” som tidligere var lite omtalt i standardene og som derfor har medført behov for endringer i standardene.

Oversikt over endringene i standarden

Endringene oppdaterer eksisterende standarder:

- * En rekke standarder er oppdatert for å gjøre de tydeligere og lettere å forstå samt å presisere det som kreves for å være i overensstemmelse med standardene
- * Introduksjonen til standardene er oppdatert og forbedret
- * Noen endringer i ordlisten

Gjennomgang av endringene i den norske oversettelsen av standardene - 2015 i forhold til den nye 2017 versjonen

[file:///localhost/Users/tryg-soe/Google Drive/Presentasjoner/De nye standardene 01012017, ny IPPF, misjon og prinsippene/2017 Standardene ENDELIG med spor endring fra 2015 versjonen v2.docx](file:///localhost/Users/tryg-soe/Google%20Drive/Presentasjoner/De%20nye%20standardene%2001012017,%20ny%20IPPF,%20misjon%20og%20prinsippene/2017%20Standardene%20ENDELIG%20med%20spor%20endring%20fra%202015%20versjonen%20v2.docx)

Implementation Guidance (IG)

IG — assist internal auditors in applying the *Standards*.

	Utgitt
2500, 2600	Juni
1000 Serien	Juli
1100 Serien	August
2000 Serien	Oktober
1200, 1300, 2100, and 2400 Serien	November
2200 and 2300 Serien	<i>Desember</i>

Implementation guides

Ref #	Implementation Guide	Date
IG1000	UPDATED! Purpose, Authority, and Responsibility	December 2016
IG1010	UPDATED! Recognizing Mandatory Guidance in the Internal Audit Charter	December 2016
IG1100	UPDATED! Independence and Objectivity	November 2016
IG1110	UPDATED! Organizational Independence	November 2016
IG1111	UPDATED! Direct Interaction with the Board	November 2016
IG1112	NEW! Chief Audit Executive Roles Beyond Internal Auditing	December 2016
IG1120	UPDATED! Individual Objectivity	November 2016
IG1130	UPDATED! Impairment to Independence or Objectivity	November 2016
IG1200	NEW! Proficiency and Due Professional Care	November 2016
IG1210	NEW! Proficiency	November 2016
IG1220	NEW! Due Professional Care	November 2016
IG1230	NEW! Continuing Professional Development	November 2016
IG1300	NEW! Quality Assurance and Improvement Program	December 2016
IG1310	NEW! Requirements of the Quality Assurance and Improvement Program	December 2016
IG1311	NEW! Internal Assessments	December 2016
IG1312	NEW! External Assessments	December 2016
IG 1320	NEW! Reporting on the Quality Assurance and Improvement Program	December 2016
IG1321	NEW! Use of "Conforms with the International Standards for the Professional Practice of Internal Auditing"	December 2016
IG 1322	NEW! Disclosure of Nonconformance	December 2016
IG2000	Managing the Internal Audit Activity	October 2016
IG2010	Planning	October 2016
IG2020	Communication and Approval	October 2016
IG2030	Resource Management	October 2016
IG2040	Policies and Procedures	October 2016
IG2050	Coordination and Reliance	October 2016
IG2060	Reporting to Senior Management and the Board	October 2016
IG2070	NEW! External Service Provider and Organizational Responsibility for Internal Auditing	December 2016

Implementation guides

Ref #	Implementation Guide	Date
IG2100	NEW! Nature of Work	December 2016
IG2110	UPDATED! Governance	December 2016
IG2120	NEW! Risk Management	December 2016
IG2130	NEW! Control	December 2016
IG2200	NEW! Engagement Planning	December 2016
IG2201	NEW! Planning Considerations	December 2016
IG2210	NEW! Engagement Objectives	December 2016
IG2220	NEW! Engagement Scope	December 2016
IG2230	NEW! Engagement Resource Allocation	December 2016
IG2240	NEW! Engagement Work Program	December 2016
IG2300	NEW! Performing the Engagement	December 2016
IG2310	NEW! Identifying Information	December 2016
IG2320	NEW! Analysis and Evaluation	December 2016
IG2330	NEW! Documenting Information	December 2016
IG2340	NEW! Engagement Supervision	December 2016
IG2400	NEW! Communicating Results	December 2016
IG2410	NEW! Criteria for Communicating	December 2016
IG2420	NEW! Quality of Communications	December 2016
IG2421	NEW! Errors and Omissions	December 2016
IG2430	NEW! Use of "Conducted in Conformance with the International Standards for the Professional Practice of Internal Auditing"	December 2016
IG2431	NEW! Engagement Disclosure of Nonconformance	December 2016
IG2440	NEW! Disseminating Results	December 2016
IG2450	NEW! Overall Opinion	December 2016
IG2500	UPDATED! Monitoring Progress	November 2016
IG2600	UPDATED! Communicating the Acceptance of Risks	November 2016

International Professional
Practices Framework

Implementation Guide 2450

Standard 2450 – Overall Opinions

When an overall opinion is issued, it must take into account the strategies, objectives, and risks of the organization; and the expectations of senior management, the board, and other stakeholders. The overall opinion must be supported by sufficient, reliable, relevant, and useful information.

Interpretation:

The communication will include:

- *The scope, including the time period to which the opinion pertains.*
- *Scope limitations.*
- *Consideration of all related projects, including the reliance on other assurance providers.*
- *A summary of the information that supports the opinion.*
- *The risk or control framework or other criteria used as a basis for the overall opinion.*
- *The overall opinion, judgment, or conclusion reached.*

The reasons for an unfavorable overall opinion must be stated.

Revised Standards, Effective 1 January 2017

Implementation Guide 2450 / Overall Opinions

Getting Started

An overall opinion is the rating, conclusion, and/or other description of results provided by the chief audit executive (CAE) when addressing — at a broad level — governance, risk management, and/or control processes of the organization. An overall opinion is the professional judgment of the CAE based on the results of a number of individual engagements and other similar activities — such as reviews by other assurance providers — for a specific time interval.

Overall opinions differ from conclusions in that a conclusion is drawn from one engagement, and an overall opinion is drawn from multiple engagements. Also, a conclusion is part of an engagement communication, while an overall opinion is communicated separately from engagement communications.

The Interpretation of Standard 2310 – Identifying Information defines the terms sufficient, reliable, relevant, and useful:

- Sufficient information is factual, adequate, and convincing so that a prudent, informed person would reach the same conclusions as the internal auditor.
- Reliable information is the best attainable information through the use of appropriate engagement techniques.
- Relevant information supports engagement observations and recommendations and is consistent with the objectives for the engagement.
- Useful information helps the organization meet its goals.

The Interpretation of Standard 2450 points out the required components for a communication of an overall opinion; the CAE should understand all of these components before issuing an overall opinion. Additionally, the CAE should have a good understanding of the organization's strategies, objectives, and risks as well as the expectations of the board and senior management prior to issuing an overall opinion.

Considerations for Implementation

The CAE starts by considering how an opinion will relate to the strategies, objectives, and risks of the organization. The CAE further considers whether the opinion will solve a problem, add value, and/or provide management or other stakeholders with confidence regarding an overall trend or condition in the organization. Discussions with senior management, the board, and other relevant stakeholders may help the CAE understand the expectations for the scope of the overall opinion.

The CAE then determines the scope of the overall opinion to be provided, including the time period to which the opinion relates, and considers whether there are any scope limitations. With this information in mind, the CAE can determine which audit engagements would be relevant to the overall opinion. All related engagements or projects are considered, including those completed by other internal and external assurance providers. Internal assurance providers may include other functions that comprise the second line of defense for the organization. External service providers may include the work of external auditors or regulators. For each project considered from an internal or external assurance provider, the CAE will need to assess the project to determine the level of reliance that can be placed on the project work. If the CAE relies on the work of another assurance provider, the CAE still retains responsibility for the overall opinion that was reached as a result of that reliance.

For example, an overall opinion may be based on aggregate engagement conclusions at the organization's local, regional, and national levels, along with results reported from outside entities such as independent third parties or regulators. The scope statement provides context for the overall opinion by specifying the time period, activities, limitations, and other variables that describe the boundaries of the overall opinion.

When reviewing engagement conclusions and other communications on which the overall opinion is based, the CAE ensures that such conclusions and other communicated results were based on sufficient, reliable, relevant, and useful information. The CAE then summarizes the information on which the overall opinion is based. In addition, the CAE identifies relevant risk or control frameworks or other criteria used as a basis for the overall opinion.

Upon consideration of the relevant information, the CAE issues an overall opinion, using clear and concise language, and articulates how the opinion relates to the strategies, objectives, and risks of the organization. The communication should include the six elements listed in the Interpretation of Standard 2450.

If the overall opinion is unfavorable, the CAE must explain the reasons supporting this conclusion.

Finally, the CAE decides how to communicate the overall opinion (verbally or in writing). Overall opinions are typically communicated in writing, although there is no requirement in the *Standards* to do so. Implementation Guide 2440 – Disseminating Results provides further guidance on additional considerations for communications.

It is important to note that the CAE is not required to issue an overall opinion; issuance of such an opinion is at the discretion of the organization and would be discussed with senior management and the board. However, when an overall opinion is requested, Standard 2450 provides additional information to support the CAE in the requirements related to communicating an overall opinion.

Considerations for Demonstrating Conformance

For written overall opinions, a copy of the opinion is typically sufficient to demonstrate conformance. For overall opinions that are delivered verbally, conformance may be demonstrated through the CAE's outline, speaking notes, slides, or similar documents. Additional materials that may demonstrate conformance with Standard 2450 include final engagement communications and external communications on which the overall opinion is based, memos, emails, board or other meeting agendas, and meeting minutes.

Implementation Guide 2450 / Overall Opinions

About The IIA

The Institute of Internal Auditors (The IIA) is the internal audit profession's most widely recognized advocate, educator, and provider of standards, guidance, and certifications. Established in 1941, The IIA today serves more than 180,000 members from more than 170 countries and territories. The association's global headquarters are in Lake Mary, Fla. For more information, visit www.globaliia.org or www.theiia.org.

About Implementation Guidance

Implementation Guidance, as part of The IIA's International Professional Practices Framework® (IPPF®), provides recommended (nonmandatory) guidance for the internal audit profession. It is designed to assist both internal auditors and internal audit activities to enhance their ability to achieve conformance with the *International Standards for the Professional Practice of Internal Auditing (Standards)*.

Implementation Guides assist internal auditors in applying the *Standards*. They collectively address internal audit's approach, methodologies, and consideration, but do not detail processes or procedures.

For other authoritative guidance materials provided by The IIA, please visit our website at www.globaliia.org/standards-guidance or www.theiia.org/guidance.

Disclaimer

The IIA publishes this document for informational and educational purposes. This guidance material is not intended to provide definitive answers to specific individual circumstances and, as such, is only intended to be used as a guide. The IIA recommends that you always seek independent expert advice relating directly to any specific situation. The IIA accepts no responsibility for anyone placing sole reliance on this guidance.

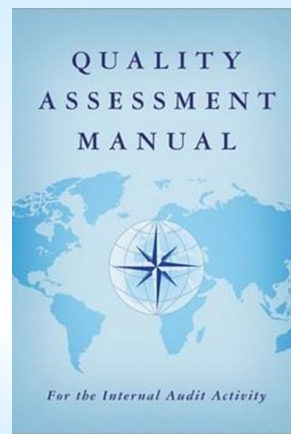
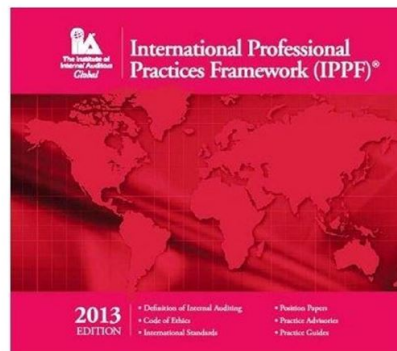
Copyright

Copyright© 2016 The Institute of Internal Auditors. For permission to reproduce, please contact guidance@theiia.org.

Utviklingen av IPPF fremover

- Endrede *standards* med virkning fra 1. januar 2017.
- Oversettelse av 2017 *standardene* fra 1. januar 2017. Norsk oversettelse er nå trykket.
- Ny 2017 IPPF (Redbook) tilgjengelig fra mars 2017.
- Ny QA manual tilgjengelig i midten av 2017.
- Sertifiseringer: Oppdaterte eksamensspørsmål ikke senere enn 1. juli 2017.

Supplerende veiledningsmateriale

Supplemental Guidance (Practice Guides) — — provide detailed processes and procedures for internal audit practitioners.

Practice Guides - General

Title	Date
Assessing Organizational Governance in the Private Sector	July 2012
Assessing the Adequacy of Risk Management Using ISO 31000	December 2010
Assisting Small Internal Audit Activities in Implementing the International Standards for the Professional Practice of Internal Auditing	April 2011
NEW! Audit Reports: Communicating Assurance Results	October 2016
Auditing Anti-bribery and Anti-corruption Programs	June 2014
Auditing Executive Compensation and Benefits	April 2010
Auditing External Business Relationships	May 2009
Auditing Privacy Risks, 2nd Edition (replaces GTAG 5)	July 2012
Auditing the Control Environment	April 2011
Business Continuity Management	August 2014
Chief Audit Executives — Appointment, Performance, Evaluation, and Termination	May 2010
Coordinating Risk Management and Assurance	March 2012
Developing the Internal Audit Strategic Plan	July 2012
Evaluating Corporate Social Responsibility/Sustainable Development	February 2010
Evaluating Ethics-related Programs and Activities	June 2012
Formulating and Expressing Internal Audit Opinions	April 2009
Independence and Objectivity	October 2011
Integrated Auditing	July 2012
Interaction with the Board	August 2011
Internal Audit and the Second Line of Defense	January 2016
Internal Auditing and Fraud	December 2009
Measuring Internal Audit Effectiveness and Efficiency	December 2010
Quality Assurance and Improvement Program	March 2012
Reliance by Internal Audit on Other Assurance Providers	December 2011
Selecting, Using, and Creating Maturity Models: A Tool for Assurance and Consulting Engagements	July 2012
Talent Management	December 2015

Global Technology Audit Guide (GTAG)

GTAGs are written in straightforward business language and address timely issues related to information technology (IT) management, control, and security.

Title	Date
NEW! Assessing Cybersecurity Risk: Roles of the Three Lines of Defense	September 2016
Auditing Application Controls (Previously GTAG 8)	January 2009
Auditing IT Governance (Previously GTAG 17)	July 2012
Auditing IT Projects (Previously GTAG 12)	March 2009
NEW! Auditing Smart Devices: An Internal Auditor's Guide to Understanding and Auditing Smart Devices	August 2016
Auditing User-developed Applications (Previously GTAG 14)	June 2010
Business Continuity Management (Previously GTAG 10)	January 2009
Change and Patch Management Controls: Critical for Organizational Success, 2nd Edition (Previously GTAG 2)	March 2012
Continuous Auditing: Coordinating Continuous Auditing and Monitoring to Provide Continuous Assurance, 2nd Edition (Previously GTAG 3)	January 2009
Data Analysis Technologies (Previously GTAG 16)	August 2011
Developing the IT Audit Plan (Previously GTAG 11)	January 2009
Fraud Prevention and Detection in an Automated World (Previously GTAG 13)	December 2009
Identity and Access Management (Previously GTAG 9)	January 2009
Information Security Governance (Previously GTAG 15)	June 2010
Information Technology Outsourcing, 2nd Edition (Previously GTAG 7)	June 2012
Information Technology Risk and Controls, 2nd Edition (Previously GTAG 1)	March 2012
Management of IT Auditing, 2nd Edition (Previously GTAG 4)	January 2013

Practice Guides – Public Sector

Title	Date
Assessing Organizational Governance in the Public Sector	October 2014
Creating an Internal Audit Competency Process for the Public Sector	February 2015

Global Public Sector Insights

In an effort to support the unique needs in the public sector, The IIA provides information tailored specifically to public sector internal auditors and their stakeholders. This information is intended to further clarify the importance of the public sector audit activity to effective governance, and it defines the key elements needed to maximize the value that audit activity provides to all levels of the public sector.

Title	Release Date
The IIA & INTOSAI: A Comparison of Authoritative Guidance Frameworks	February 2016
Creating an Internal Audit Competency Process for the Public Sector	February 2015
Policy Setting for Public Sector Auditing in the Absence of Government Legislation	October 2014
Independent Audit Committees in Public Sector Organizations	June 2014
Transparency of the Internal Audit Report in the Public Sector	December 2012
Optimizing Public Sector Audit Activities	July 2012
IIA Standards/GAGAS, A Comparison, 2nd Edition	June 2012
Implementing a New Internal Audit Function in the Public Sector	April 2012
Value Proposition of Internal Audit and the Internal Audit Capability Model	March 2012
The Role of Auditing in Public Sector Governance, 2nd Edition	January 2012
Public Sector Definition	December 2011

[Internal Audit Independence in the Public Sector](#)
[Coordination and Cooperation Between SAIs and Internal Auditors in the Public Sector](#)

Practice Guides – GAIT

Guide to the Assessment of IT Risk (GAIT)

The GAIT series of Practice Guides describes the relationships among business risk, key controls within business processes, automated controls and other critical IT functionality, and key controls within IT general controls. Each guide addresses a specific aspect of IT risk and control assessment.

Title	Date
GAIT Methodology	January 2009
GAIT for IT General Control Deficiency Assessment	January 2009
GAIT for Business and IT Risk	January 2009

[Case Studies of Using GAIT for Business and IT Risk to Scope PCI Compliance](#)

Following the GAIT-R principles and methodology, this paper provides two case studies of applying GAIT-R to PCI compliance.

Other Supplemental Guidance

Title	Date
NEW! Applying The IIA's International Professional Practices Framework as a Professional Services Firm	August 2016

Position Papers

- 3 position papers
 - The role of Internal Auditing in Enterprise Risk Management, January 2009
 - The role on Internal Auditing in resourcing the internal audit activity, January 2009
 - The Three Lines of Defense in Effective Risk Management and Control, January 2013

Internrevisjonens rolle i helhetlig riskostyring - Position Statement IIA

Position Statement

The Institute of Internal Auditors

Internrevisjonens rolle i helhetlig riskostyring

Introduksjon

I løpet av de siste årene har riskostyringens betydning for god virksomhetsstyring blitt stadig økende. Organisasjoner er under press for å identifisere alle forretningsrisikoenes de store overfør, sosiale, etiske og miljømessige, så vel som finansielle og driftrelaterte, og for å forklare hvordan de styrer dem mot et akseptabelt nivå. I mellomtiden har bruken av rammeverk for helhetlig riskostyring økt, etter hvert som organisasjonene erkjenner at dette kan foredle framfor mindre koordinerte tiltakninger til riskostyring.

Internrevisjon, både i sin bekræftelses- og rådgivningsrolle, bidrar til riskostyring på flere måter. I 2002 utga "The Institute of Internal Auditors - UK and Ireland" en anbefaling om internrevisjonens rolle i riskostyring (*The Role of Internal Audit in Risk Management*), for å gi veiledning til medlemmene om rollene som er disponible og tilnærmet og nødvendige for å beskytte internrevisjonens uavhengighet og objektivitet. Denne nye reviderte anbefalingen erstatter den tidligere, og tar hensyn til den siste globale utviklingen på området riskostyring og internrevisjon.

Hva er helhetlig riskostyring?

Mennesker utfører riskostyringsaktiviteter for å identifisere, vurdere, styre og kontrollere alle slags hendelser og situasjoner. Disse kan variere fra sikkerhetsrisiko eller svært definiserte typer risiko, for eksempel markedsrisiko, til trusler og muligheter som møter organisasjonen som helhet. Prinsippene som er presentert i denne anbefalingen, kan brukes som en veiledning i internrevisjonens engasjement i alle former for riskostyring, men til et spesielt internt i helhetlig riskostyring fordi denne sannsynligvis kan forbedre en organisasjons styringsprosesser.

Helhetlig riskostyring (ERM) er en strukturert, systematisk og kontinuerlig prosess på tvers av hele organisasjonen for å identifisere, vurdere, bestemme håndtering av og rapportere om muligheter og trusler som påvirker organisasjonens måloppfyllelse.

Ansvar for helhetlig riskostyring

Styret har det overordnede ansvaret for å sikre styring av risiko. I praksis vil styret delegerer gjennomføringen av riskostyringen til ledergruppen, som vil være ansvarlig for å utføre aktivitetene nedenfor. Det kan finnes en egen funksjon som koordinerer og prosjekterer disse aktivitetene og bidrar med spesialistferdigheter og -kunnskaper.

Alle medarbeiderne i organisasjonen har en rolle når det gjelder å sikre vellykket helhetlig riskostyring, men det primære ansvaret for å identifisere og styre risiko ligger hos ledelsen.

Fordele ved helhetlig riskostyring

Helhetlig riskostyring kan gi et vesentlig bidrag når det gjelder å hjelpe en organisasjon til å styre risikoene som påvirker måloppfyllelsen. Fordele inkluderer:

- Større sannsynlighet for å nå målbetingelsene
- Et sammenhengt rapportering av nærstående risikoer på styresnivå
- Forbedret forståelse av mulighetsrisikoer og deres implikasjoner i et større perspektiv
- Identifisering og deling av risikoer på tvers av virksomheten
- Større ledelsesfokus på de viktigste risikoene
- Færre overraskelser og kriser
- Mer fokus internt på å gjøre de riktige tingene på riktig måte
- Økt sannsynlighet for at man lykkes med å gjennomføre endringer
- Enne til å ta større risiko for å få større belønning
- Mer velovervård riskostyring og beslutningsstaking.

Aktivitetene som er inkludert i helhetlig riskostyring

- Utvikle og kommunisere organisasjonens målsetninger
- Bestemme organisasjonens riskopopolitet
- Etablere et hensiktsmessig internt miljø, inkludert et rammeverk for riskostyring
- Identifisere potensielle trusler som kan påvirke måloppfyllelsen
- Vurdere risikoene, det vil si konsekvensen av og sannsynligheten for at trusselen skal inntruffe
- Velge og implementere former for risikohåndtering
- Involverte kontrollaktiviteter og andre tiltak
- Kommunisere informasjon om risikoer på en konsistent måte på alle nivåer i organisasjonen
- Folge opp og koordinere riskostyringsprosessene og resultatene særskilt
- Bekrefte effektiviteten i riskostyringen.

Internrevisjonens rolle i helhetlig riskostyring

Norsk oversettelse av felles anbefaling fra The Institute of Internal Auditors (IIA) og The Institute of Internal Auditors UK and Ireland med tittelen: *The Role of Internal Audit in Enterprise-wide Risk Management*. Dette dokumentet er fritt tilgjengelig for nedlasting fra NIRFs hjemmesider, www.nirf.org.

Norges Interne Revisors Forening (NIRF) er et nasjonalt institutt av IIA. Høsten 2005 oversatte NIRF COSOs nye rammeverk om Enterprise Risk Management (ERM) til norsk i to bøker som vist i illustrasjonen nedenfor. Gjennom den norske utgaven har vi fått et godt innblikk i hva helhetlig riskostyring er. Det er i tillegg et behov for retningslinjer på hvilke roller internrevisjonen kan påta seg enten det nå dreier seg om et bekræftelses- eller rådgivningsoppdrag for virksomheten.

ISBN-13: 978-82-92750-00-1
ISBN-10: 82-92750-00-2

ISBN-13: 978-82-92750-01-8
ISBN-10: 82-92750-01-0

IIA erkjente dette behovet, og samme dag som "COSO II" som ERM-rammeverket også er kjent som, ble lansert, ble dette dokumentet sluppet fra hovedkvarteret. Hensikten fra NIRFs side er å gjøre dette lettere tilgjengelig som et supplement til COSOs rammeverk og våre egne *Standarder for profesjonell utøvelse av intern revisjon* – og da særlig *Standardene 2100/2110* og tilhørende *Practice Advisories*.

Utøvelsesstandard 2100 – Arbeidet: art: Internrevisjonsfunksjonen skal evaluere og bidra til å forbedre prosessene for riskostyring, styring og kontroll og governance gjennom anvendelse av en systematisk og strukturert metode.

Utøvelsesstandard 2110 – Riskostyring: Internrevisjonsfunksjonen skal bistå organisasjonen ved å identifisere og evaluere vesentlige risikoeksponeringer og bidra til å forbedre systemene for riskostyring og kontroll.

NIRF takker teamet fra COSO ERM-oversettelsen med oversetteren Kari Øvsthus i spissen. Videre takker foreningen Jan G. Thoresen i Oslo kommunerevisjon for teknisk bistand med Figur 1.

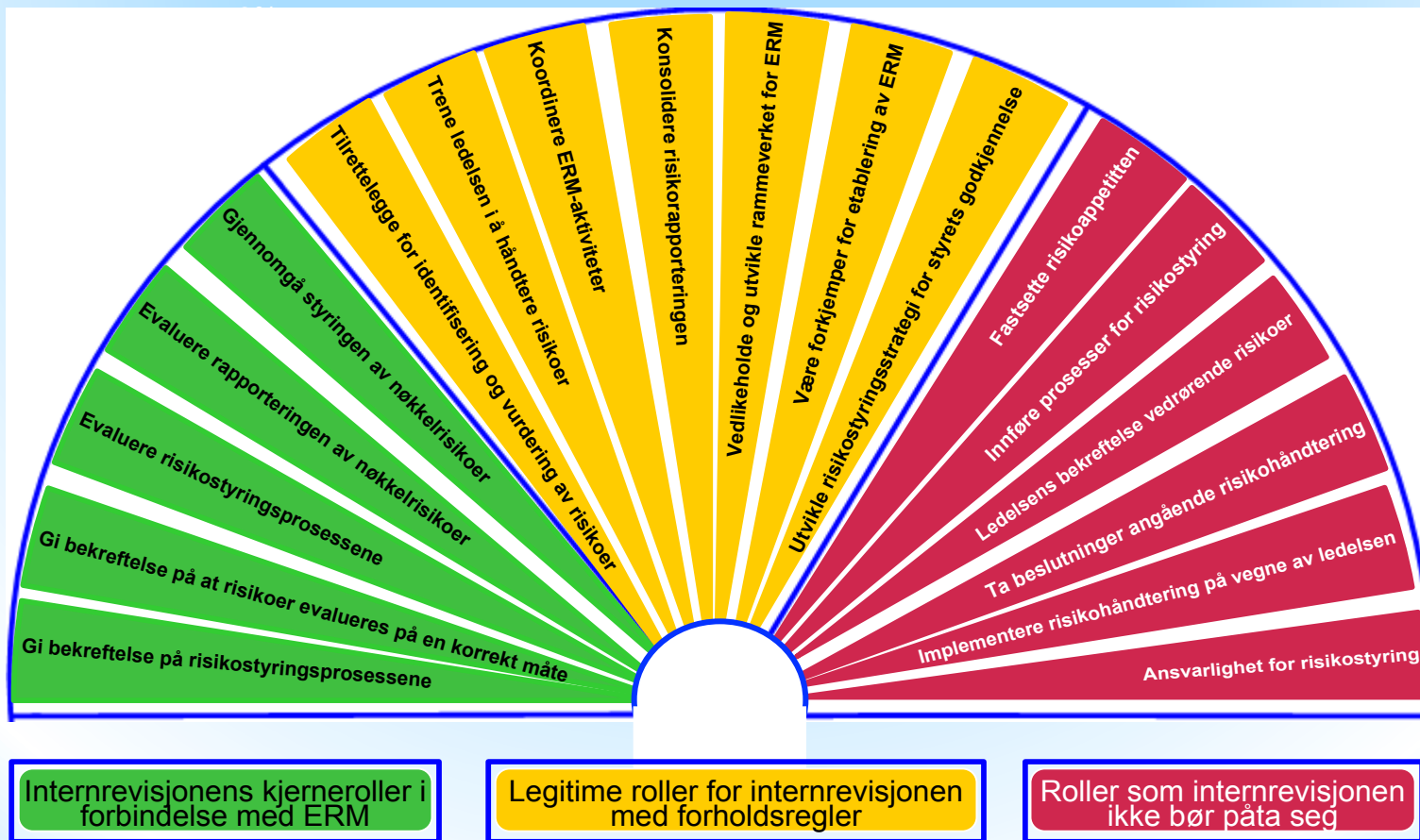
Norges Interne Revisors Forening, Munkedamsveien 3b, 4. etg., Postboks 1417 Viken, 0115 Oslo.
post@nirf.org www.nirf.org www.ITrevision.org

Norges Interne Revisors Forening
The Institute of Internal Auditors Norway

Internrevisjonens rolle i helhetlig risikostyring

Internrevisjonens rolle i å sikre ressursene til internrevisjonsaktiviteten. - Position Statement IIA

Hensikten er å gi veiledning og klargjøre rollene til styret, ledelsen og revisjonssjefen i å sikre ressursene til internrevisjonsaktiviteten og diskutere de relaterte problemstillingene som kan oppstå.

**IIA POSITION PAPER:
THE ROLE OF INTERNAL AUDITING
IN RESOURCING
THE INTERNAL AUDIT ACTIVITY**

Issued: January 2009
Revised:

Resourcing PP
Page 1 of 5

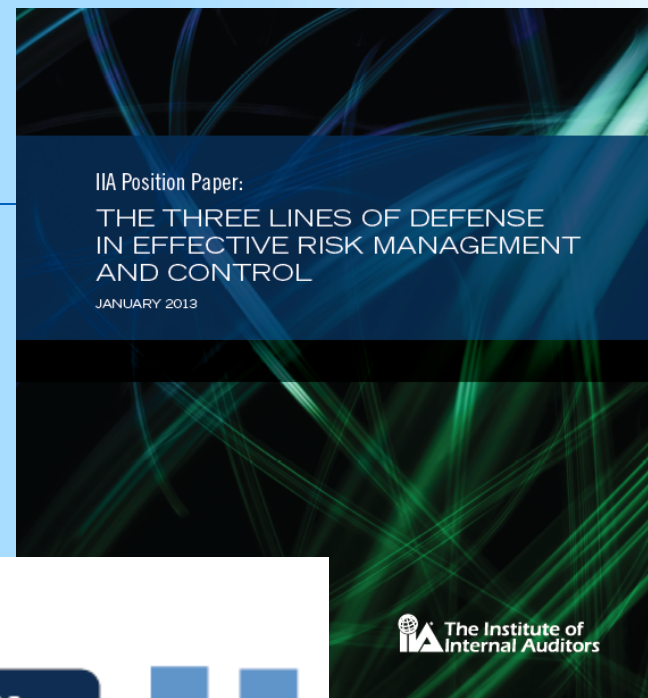
© 2009 The Institute of Internal Auditors

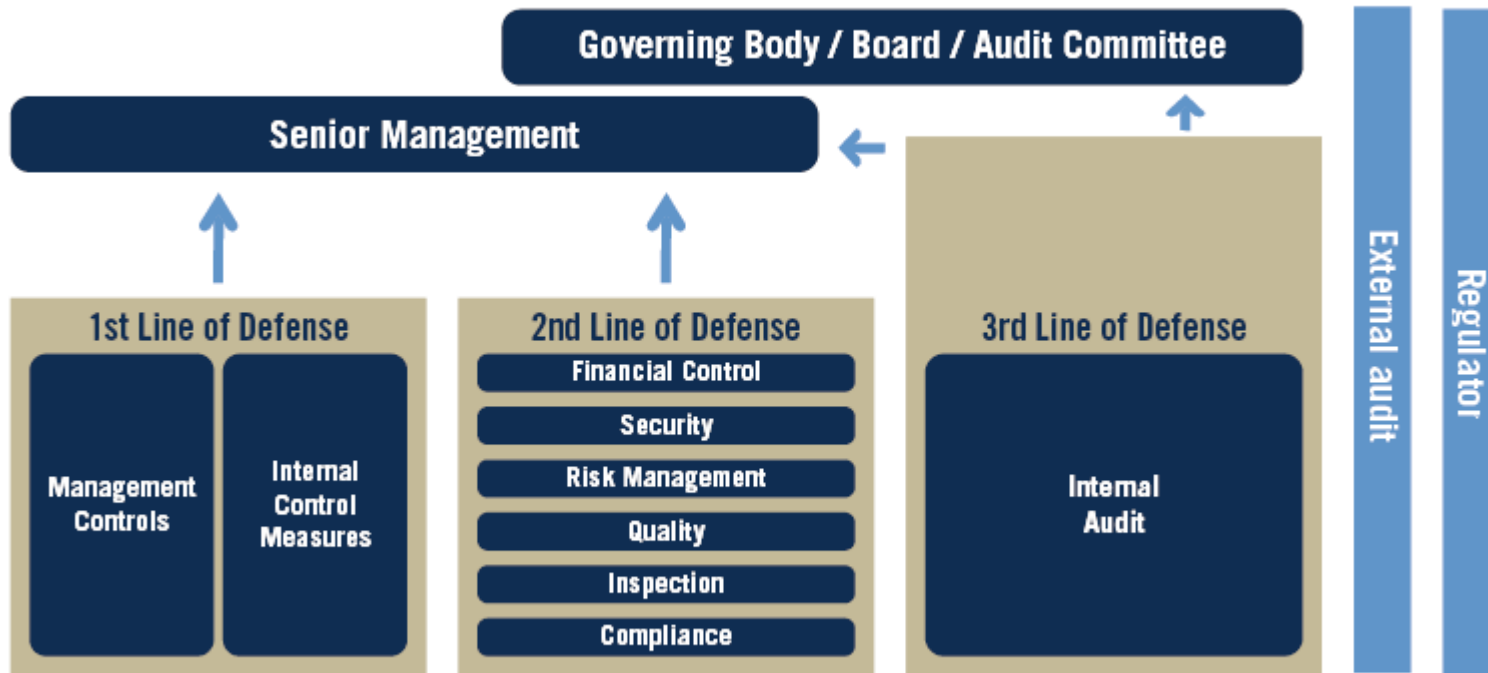
Forsvarslinjetilnærmingen fra IIA

The Three Lines of Defense model distinguishes among three groups (or lines) involved in effective risk management:

- Functions that own and manage risks.
- Functions that oversee risks.
- Functions that provide independent assurance.

The Three Lines of Defense Model

Spørsmål

